

भाकृअनुप - केंद्रीय चावल अनुसंधान संस्थान

ଭା.କୃ.ଅନୁ.ପ.-କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ଅନୁସ୍ଥାନ, କଟକ-୭୫୩୦୦୭

(An ISO 9001: 2015 Certified Institute)

କୃଷି ସୁଚନା ସେବା (ଧାନ)

୨୦୨୫ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ପ୍ରଥମ ପକ୍ଷ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର :

- ❖ ରୁଆଯାଇଥିବା ଧାନରେ କେଣ୍ଡା ବାହାରିବା ଆରମ୍ଭ ଅବସ୍ଥାରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ପିଲସାର ଭାବେ ଏକର ପ୍ରତି ୧୭.୫ କି.ଗ୍ରା. ଯୁରିଆ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ବାଲିଆ ମାଟି ଜମି ହୋଇଥିଲେ ୧୭.୫ କି.ଗ୍ରା. ଯୁରିଆ ସହିତ ୧୩ କି.ଗ୍ରା. ଏମ୍.ଓ.ପି.(ପଟାସ ସାର) ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଧାନବୁଦା ପ୍ରତି ଯଦି ୨ଟି ମୋଡାପତ୍ର ଦେଖାଯାଏ, ତେବେ ପତ୍ରମୋଡା ପୋକର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ଏକର ପିଛା ୬୦ ମି.ଲି. କ୍ଲୋରାନିଲିପ୍ରୋଲ ୧୮.୫ % ଏସ୍.ସି. କିମ୍ବା ୧୦୦-୧୨୦ ମି.ଲି. ଟେଟ୍ରାଲିପ୍ରୋଲ ୨୦୦ ଏସ୍.ସି. କିମ୍ବା ୫୦ ଗ୍ରାମ୍ ଫ୍ଲୁବେକ୍ସିଆମାଇଡ୍ ୨୦ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଜି. କିମ୍ବା ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଯଦି ଲୋଡାପୋକ, ବିରହା ପୋକ କିମ୍ବା ନଳିପୋକ ଦେଖାଯାଏ, ତେବେ ଏକର ପିଛା କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫସ୍ ୨୦ ଇ.ସି. ୫୦୦ ମି.ଲି. କିମ୍ବା କୁଇନାଲଫସ୍ ୨୫% ଇ.ସି. ୮୦୦ ମି.ଲି. ଏକର ପ୍ରତି ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଯଦି ବଙ୍ଗାପୋକ ଦେଖାଯାଏ, ତେବେ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦-୬୦୦ ମି.ଲି. ଫିପ୍ରେନିଲ୍ ୫% ଏସ୍.ସି. କିମ୍ବା ୪୦ ମି.ଲି. ଥାୟାମେଥୋକ୍ସାମ୍ ୨୫% ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଜି. କିମ୍ବା ୧୦୦ ମି.ଲି. ଲାଇଡା-ସାଇହାଲୋଥ୍ରିନ୍ ୫% ଇ.ସି. କିମ୍ବା ୫୦୦ ମି.ଲି. କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫସ୍ ୨୦ ଇ.ସି. କିମ୍ବା କାର୍ବୋଫୁରାନ୍ ୩୫.୧୦ କି.ଗ୍ରା. ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ମାଟିଆଗୁଣ୍ଡିପୋକ(ଚକଡାପୋକ) ବୁଦାପ୍ରତି ୫-୧୦ଟି ପୋକ ଦେଖାଦେଲେ ଜମିର ସୂକ୍ଷ୍ମ ପରିବେଶକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରନ୍ତୁ ଯେପରିକି କ୍ରମାଗତ ଭାବେ ମାଟି ଓଦା ଓ ଶୁଖିଲା ରହିବ । ଜମିରେ ଅଧିକ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଠିଆ ପାଣି ନ ରହିବା ଦରକାର । ଏହାପରେ ଯଦି ପୋକ ଦେଖାଯାଏ ତେବେ ଏକର ପିଛା ଟ୍ରାଇଫ୍ଲୁମେଜୋପାଇରିମ୍ ୧୦% ଏସ୍.ସି. ୯୪ ମି.ଲି. କିମ୍ବା ପାଇମେଟ୍ରୋଜିନ୍ ୫୦% ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଜି. ୧୨୦ ଗ୍ରାମ୍ କିମ୍ବା ତିନୋଟେଫ୍ୟୁରନ୍ ୨୦% ଏସ୍. ସି. ୮୦ ଗ୍ରାମ୍ କିମ୍ବା କମିଡାକ୍ଲୋପ୍ରିଡ୍ ୧୭.୮% ଏସ୍.ଏଲ୍. ୫୦ ମି.ଲି. କିମ୍ବା ଏସିଫେଟ୍ ୭୫% ଏସ୍.ପି. ୪୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ଚକଡା ପୋକ ଦମନ ପାଇଁ ସଦା ସର୍ବଦା ଉପଯୁକ୍ତ କୀଟନାଶକ ସଠିକ୍ ମାତ୍ରାରେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ପତ୍ରାଛଦ ପୋଡାରୋଗ ଦମନ କରିବା ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ପ୍ରେପିକୋନାଜୋଲ୍ ୨୫ ଇ.ସି. ୨୦୦ ମି.ଲି. କିମ୍ବା ହେକ୍ସାକୋନାଜୋଲ୍ ୫ ଇ.ସି. ୪୦୦ ମି.ଲି. କିମ୍ବା ଭାଲିଡାମାଇସିନ୍ ୩ ଏଲ୍ ୪୦୦ ମି.ଲି. କିମ୍ବା ଟେବୁକୋନାଜୋଲ୍ ୫୦% + ଟ୍ରାଇଫ୍ଲୋକ୍ସିଝେବିନ୍ ୨୫% ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଜି. ୮୦ ଗ୍ରାମ୍ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ୭-୧୦ ଦିନ ଅନ୍ତରରେ ଦୁଇଥର ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ଏକ ଏକର ପ୍ରତି ୨୦୦ ଲିଟର ହ୍ରାସ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଧାନ ଗଛରେ ପତ୍ରପୋଡା/ପତ୍ରାଗାର ରୋଗ ଦେଖାଦେଲେ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ଯୁକ୍ତ ଶୀର୍ଷସାର (ଯୁରିଆ/ଡି.ଏ.ପି.) ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଯଦି ପାଣି ଜମି ରହିଥାଏ ନିଷ୍କାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଏକର ପିଛା ୫ କି.ଗ୍ରା. ପଟାସ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ଏକର ପ୍ରତି ଷ୍ଟେପ୍ସୋମାଇସିନ୍ ସଲଫେଟ୍ (୯%) + ଟେଟ୍ରାସାଇକ୍ଲିନ୍ ହାଇଡ୍ରୋକ୍ଲୋରାଇଡ୍ (୧%) ୧୨୦ ଗ୍ରାମ୍ ସହିତ କପର୍ ଅକ୍ସିକ୍ଲୋରାଇଡ୍ ୨୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ମିଶାଇ ସକାଳେ କିମ୍ବା ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ଏକ ଏକର ଜମି ପାଇଁ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣି ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ ।
- ❖ ମହିଷାରୋଗ ଦେଖା ଦେଲେ ଏକର ପ୍ରତି ଟେବୁକୋନାଜୋଲ୍ ୫୦% + ଟ୍ରାଇଫ୍ଲୋକ୍ସିଝେବିନ୍ ୨୫% (ନାଟିଭୋ ୭୫ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଜି.) ୮୦ ଗ୍ରାମ୍ ହିସାବରେ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ନତୁବା ଏକ ଲିଟର ପାଣିରେ ସତେଜ ବେଲପତ୍ର ବଟା (୨୫ ଗ୍ରାମ୍ ପତ୍ର) କିମ୍ବା ଚୁଲସାପତ୍ର ବଟା (୨୫ ଗ୍ରାମ୍ ପତ୍ର) କିମ୍ବା ନିୟପତ୍ର ବଟା (୨୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ପତ୍ର) ମିଶାଇ ଓ ଭଲଭାବେ ଛାଣି ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ । ନତୁବା ଜୈବିକ ଉପଚାର ଭାବେ ଏକର ପ୍ରତି ଟ୍ରାଇକୋଡର୍ମା ଭିରିଡି(ଅନୁଧନ ୧୦୮ ସି.ଏଫ୍.ୟୁ) ୨ କି.ଗ୍ରା. ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

- ❖ ସାହାରା ରୋଗ ଦେଖାଦେଲେ ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦ ଗ୍ରାମ୍ କପର ହାଇଡ୍ରୋକ୍ସାଇଡ୍ ୭୭% (କୋସିଡ୍ ୧୦୧) କିମ୍ବା ୪୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ଟେବୁଲୋନାଜୋଲ୍ ୨୫% (ଫୋଲିକର) ୭ ଦିନ ଅନ୍ତରରେ ଦୁଇଥର ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଯେଉଁ ଅଂଚଳରେ ଧାନ ଫସଲ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ତଳ ଓ ମଧ୍ୟମ ଜମିରେ ଗୁଣ୍ଡାଭାଗମାନେ କୋଶଳା ଶାଗ, ମାଟିଆ, କୋଳଥ, ମୁଗ, ବିରି, ଝୁତଙ୍ଗ, କନ୍ଦମୂଳ ଏବଂ ରାଶି ଇତ୍ୟାଦି ଅଳ୍ପଦିନିଆ ପୂର୍ବ ରବି ଫସଲ ହିସାବରେ କରିପାରିବେ ।

ରୋଗ ପରିଚାଳନା

ସୁନ୍ଦରଗତ ଏବଂ ଦେଖଗତ :

ଧାନ ପ୍ରତିରୋପଣ ୦ରୁ ପିଲ ବାହାରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜମିରେ ୦.୫ ଇଞ୍ଚ ପାଣି ରଖନ୍ତୁ । ସେବେଠାରୁ ଜମିରେ ଧାନ ଦାନା ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୨ ଇଞ୍ଚ ଜଳ ରଖନ୍ତୁ । କମ ଦିନିଆ କିସମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବୃଷିବାର ୨୧ ଦିନ ପରେ ଧାନରେ ଏକର ପ୍ରତି ୮ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଓ କେନ୍ଦୁଝର : ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଧାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ୩-୫ ସେ.ମି. ଜଳସ୍ତର ବଜାୟ ରଖିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି । କ୍ଷେତ୍ରରେ କୀଟନାଶକ ଔଷଧ ସ୍ତ୍ରୋ କରାଯାଇପାରେ । ସ୍ପାର୍ଟଫୋନ୍ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ମୌସମ , ମେନ୍ଦୁତ ଏବଂ ଦାମିନୀ ଆସରୁ ଅବସ୍ଥାନ ଅନୁଯାଇ ପାଣିପାଗ ସୂଚନା ପାଇପାରିବେ ।

- ଜଳସେଚନ ପାଇଁ ପାନିକଲ୍ ଆରମ୍ଭ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟାୟ । କ୍ଷେତ୍ର ଶୁଖିଗଲେ ଜଳସେଚନ ଯୋଗାନ୍ତୁ ।
- ଧାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶୀର୍ଷ ସାର ଭାବେ ଯୁରିଆର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ।
- କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଦୂରୀକ ହଟାନ୍ତୁ । କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜଳସ୍ତର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।
- ପତ୍ରାକ୍ଷତ ପୋତା ରୋଗ ପାଇଁ ୧ ଲିଟର ପାଣିରେ ୧ ଗ୍ରାମ୍ ହେକ୍ସାକୋନାଜୋଲ୍ ସହିତ ପ୍ଲୁଟୋମାକ୍ସିନ୍ ସ୍ତ୍ରୋ କରନ୍ତୁ ।
- ମହିଷା ରୋଗ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ୧୨୦ ଗ୍ରାମ୍ ଟ୍ରାଇସାଇକ୍ଲୋଜୋଲ୍ ୭୫ ତରୁଣ୍ଡି.ପି. ଏକର ପ୍ରତି ମୁଖ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପତ୍ର ତଳରେ ସ୍ତ୍ରୋ କରନ୍ତୁ ।
- ପତ୍ରଚିତା ରୋଗ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକ ଲିଟର ପାଣିରେ ୧ ମି.ଲି. ପ୍ରୋପିକୋନାଜୋଲ୍ ୨୫ ଇ.ସି. ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ବାଲାସୋର, ଭଦ୍ରକ ଏବଂ ଜାଜପୁର :

- ଯଦି ଧାନ ଫସଲ ଜଳମଗ୍ନତା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୁଏ ତେବେ ତୁରନ୍ତ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
- ବର୍ଷା ପରେ ପତ୍ରମୋତା ପୋକ ଦ୍ୱାରା ସଂକ୍ରମଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ତେଣୁ ଏକର ପ୍ରତି କ୍ଲୋରାଣ୍ଡ୍ରାନ୍ଥ୍ରାଲିପ୍ରୋଲ ୧୮.୫% ଏସ୍.ସି. ୬୦ ମି.ଲି. କିମ୍ବା ଟ୍ରାନ୍ଥ୍ରାଲିପ୍ରୋଲ ୨୦୦ ଏସ୍.ସି. ୧୦୦ -୧୨୦ ମି.ଲି ପ୍ରତି ଏକର କିମ୍ବା ଫ୍ଲୁବେକ୍ସିଆମାଇଡ୍ ୨୦ ତରୁଣ୍ଡି.ଜି ୫୦ ଗ୍ରାମ୍ ପ୍ରତି ଏକର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ଫେରୋମନ୍ ଏବଂ ଆଲୋକ ଯନ୍ତ୍ରା ସଂସ୍ଥାପନ କରି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ବାରମ୍ବାର ପରିଦର୍ଶନ କରି ହଳଦିଆ କାଣ୍ଡବିକ୍ଷା ପୋକର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ତଳରେ ନଜର ରଖନ୍ତୁ ।
- କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପତ୍ରପୋତା ଏବଂ ପତ୍ରକ୍ଷେତ୍ର ରୋଗ ଦେଖାଗଲେ, ଏକର ପ୍ରତି ୫୦୦ ଗ୍ରାମ୍ କପରଅକ୍ସିକ୍ଲୋରାଇଡ୍ ସହିତ ୨୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ପ୍ଲୁଟୋମାକ୍ସିନ୍ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ସାର ଭାବେ ଏକର ପ୍ରତି ୧୨.୫ କି.ଗ୍ରା. ଏମ୍.ଓ.ପି. ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

କଟକ, ଗଞ୍ଜାମ, ଜଗତସିଂପୁର, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ପୁରୀ, ନୟାଗଡ ଏବଂ ଖୋର୍ଦ୍ଧା :

- ପତ୍ରପୋତା ରୋଗ : ଧାନରେ ପତ୍ରପୋତା ରୋଗ ଦେଖାଗଲେ ଏକର ପ୍ରତି ୬୦୦ ଗ୍ରାମ୍ କପର ହାଇଡ୍ରୋକ୍ସାଇଡ୍ ୫୩.୮% ଡି.ଏଫ୍ କିମ୍ବା ୨୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ପ୍ଲୁଟୋମାକ୍ସିନ୍ ସହିତ ୬୦୦ ଗ୍ରାମ୍ କପର ଅକ୍ସିକ୍ଲୋରାଇଡ୍ ୫୦% ତରୁଣ୍ଡି.ପି. ସ୍ତ୍ରୋ କରନ୍ତୁ ।
- ମାଟିଆ ଗୁଣ୍ଡି ପୋକ : ଧାନରେ ମାଟିଆଗୁଣ୍ଡିପୋକ ସଂକ୍ରମଣ ହେବାର ଏକ ସୁଯୋଗ ଅଛି । ଯଦି ବୁଦା ପ୍ରତି ୧୦ ରୁ ଅଧିକ ରୁ ଅଧିକ ପୋକ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଏ, ଏକର ପ୍ରତି ୧୨୦ ଗ୍ରାମ୍ ପାଇମେଟ୍ରୋଜାଇଡ୍ ୫୦% ତରୁଣ୍ଡି.ଜି କିମ୍ବା

୮୦ ଗ୍ରାମ୍ ତିନୋଟୋଫ୍ୟୁରାନ୍ ୨୦% ଏସ୍.ଜି. କିମ୍ବା ୬୦ ଗ୍ରାମ୍ ପ୍ଲେନିକାମିଡ୍ ୫୦% ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଜି. କିମ୍ବା ୧୦୦ ମି.ଲି. ଟ୍ରାଇଫ୍ଲୁମେଜୋପାଇରିମ୍ ୧୦% ଏସ୍.ସି. ଗଛମୂଳରେ ସ୍ତେ କରନ୍ତୁ ।

କନ୍ଧମାଳ, ଗଜପତି, ରାୟଗଡ଼ା

- ଜିଙ୍କ୍ ଅଭାବି ମାଟିରେ ଯଦି ଅଳ୍ପମ ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ଜିଙ୍କ୍ ସଲଫେଟ୍ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇନଥାଏ, ତେବେ ଧାନ ରୋଇବାର ୩୦ ରୁ ୪୫ ଦିନ ପରେ ଲିଟର ପ୍ରତି ୦.୫ ଗ୍ରାମ୍ ଜିଙ୍କ୍-ଇଡିଟିଏ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ବିକଳ୍ମ ଓଦା ଏବଂ ଶୁଖିବା ଜଳସେଚନ ପଛତି ଦ୍ୱାରା ମହିଷା ରୋଗ ଏବଂ ବର୍ଷା ପରେ କାଣ୍ଡସଢ଼ା ରୋଗ ଓ ପତ୍ରାଳଢ ପୋତା ରୋଗ ହୋଇପାରେ ।
- ମହିଷା ରୋଗକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ନାଇଗ୍ରୋଜେନ୍ ସାର ଏବଂ କୀଟନାଶକ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ଜମିରେ ଘାସ ବଢ଼ିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁନି ।

କୋରାପୁଟ, ନବରଙ୍ଗପୁର, ମାଲକାନାଗିରି, ଅନୁଗୁଳ ଓ ଡ଼େଙ୍କାନାଳ :

- ଉଚ୍ଚ ଅମଳକ୍ଷମ କିସମ ପାଇଁ ପିଲ ବାହାରିବା ସମୟରେ ଏକର ପ୍ରତି ୩୫ କି.ଗ୍ରା. ଯୁରିଆ ଏବଂ ଶଙ୍କର ଜାତୀୟ ଧାନ ପାଇଁ ଏକର ପ୍ରତି ୪୨ କି.ଗ୍ରା. ଯୁରିଆ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ବର୍ତ୍ତମାନର ପରିସ୍ଥିତିରେ ଧାନରେ ମହିଷା ରୋଗ ଦେଖାଗଲେ ଏକ ଲିଟର ପାଣିରେ ୦.୪ ଗ୍ରାମ୍ ଟେରୁକୋନଜୋଲ ୫୦% ସହିତ ଟ୍ରାଇଫ୍ଲୋକ୍ଲିଷ୍ଟେବିନ୍ ୨୫% ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଜି କିମ୍ବା ଏକ ଲିଟର ପାଣିରେ ୧ ଗ୍ରାମ୍ ଟ୍ରାଇସାଇକ୍ଲୋଜୋଲ ୪୫% ସହିତ ହେକ୍ସାକୋନାଜୋଲ ୧୦% ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଜି ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।
- କାଣ୍ଡବିନ୍ଧା ଏବଂ ପତ୍ରମୋତା ରୋଗ ଦେଖାଗଲେ ଲିଟର ପ୍ରତି ୦.୩ ମି.ଲି.କ୍ଲୋରାଣ୍ଡାନିଲିପ୍ରୋଲ ୧୮.୫% ଏସ୍.ସି. କିମ୍ବା ୦.୨୫ ଗ୍ରାମ୍ ଫ୍ଲୁବେକ୍ସିଆମାଇଡ୍ ୨୦% ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଜି ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।
- ପତ୍ରପୋତା ରୋଗକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ୩ ଗ୍ରାମ୍ କପର ଅକ୍ସାଇଡ୍ ଏବଂ ଲିଟର ପ୍ରତି ୦.୧୫ ଗ୍ରାମ୍ ଷ୍ଟ୍ରେପ୍ଟୋମାଇସିନ୍ + ଟେଟ୍ରାସାଇକ୍ଲିନ୍ (୯୦+୧୦) ଦିନ ଆଲୋକ ସମୟରେ ସିଂଚନ କରନ୍ତୁ ।

ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, ସମଲପୁର, ବଲାଙ୍ଗୀର, ସୋନପୁର, ବରଗଡ଼, ବୌଦ୍ଧ :

- ଧାନ ଗଛର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଧାନ କ୍ଷେତରେ ୫ ସେ.ମି. ଜଳ ଏବଂ କ୍ଷେତରେ ଅତିରିକ୍ତ ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ବନ୍ଧ କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି ।
- ଧାନ କ୍ଷେତରେ ବିଭିନ୍ନ କୀଟପତଙ୍ଗ ଆକ୍ରମଣ(କାଣ୍ଡବିନ୍ଧା, ପତ୍ରମୋତା ଇତ୍ୟାଦି) ପାଇଁ ଅତୀତର ପାଣିପାଗ ଅବସ୍ଥା ଅନୁକୂଳ ଅଟେ, ତେଣୁ ଏହାର ନିୟମିତ ନଜର ରଖିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଉଛି । ଯଦି ଆକ୍ରମଣ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ ତେବେ ଲିଟର ପ୍ରତି ୦.୩ ମି.ଲି. ରାଇନାକ୍ସାଇପିର ୧୮.୫% ଏସ୍.ସି. କିମ୍ବା ୧.୨୫-୧.୫ ଗ୍ରାମ୍ କାର୍ବୋପ୍ ହାଇଡ୍ରୋକ୍ଲୋରାଇଡ୍ ୫୦ ଏସ୍.ପି. ଔଷଧରେ ଆକ୍ରମଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ସମୟରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ଲଘୁଚାପ ଜନିତ ଅତ୍ୟଧିକ ବର୍ଷା ହୋଇଥିବା ଧାନଫସଲ ଅଂଚଳରେ ଉତ୍ପୁଜିଥିବା ସମସ୍ୟାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଜରୁରୀକାଳୀନ କୃଷି ପରାମର୍ଶ

- ❖ ଯେଉଁଠାରେ ଅତ୍ୟଧିକ ବୃଷ୍ଟିପାତ ହୋଇଥିବ, ଧାନ କ୍ଷେତରୁ ଅଧିକ ଜଳ ନିଷ୍କାସନ କରନ୍ତୁ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଲଗାତର ଏବଂ ଅତ୍ୟଧିକ ବର୍ଷା ହେତୁ ଅଧିକାଂଶ ଧାନଫସଲ ଜମି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ଆଂଶିକ ଜଳମଗ୍ନ ହୋଇଯାଇଛି । ଏପରି ବିଶେଷ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଋଷାଭାଇମାନେ ନିମ୍ନପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଉଛି
- ❖ ସୁରିଆ ଅନୁଯାୟୀ ଧାନଋଷ ଜମିରୁ ଅତ୍ୟଧିକ ଜଳ ନିଷ୍କାସନ କରିନିଅନ୍ତୁ ।
- ❖ ଏକର ପିଛା ୫ ଗ୍ରାମ୍ ପଟାସ୍ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅବସ୍ଥା ଯେପରିକି ମେଘୁଆ ଆକାଶ, ଉଚ୍ଚ ଆର୍ଦ୍ରତା, ଦିନର ଉଚ୍ଚ ତାପମାତ୍ରା ସହିତ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷା କିନ୍ତୁ ରାତିର କମ୍ ତାପମାତ୍ରା ଦ୍ୱାରା ପତ୍ରପୋତା ରୋଗ, ପତ୍ରରେଖା ରୋଗ, ପତ୍ରାଳଢ ପୋତା ରୋଗ ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ ରୋଗ ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନୁକୂଳ ଅଟେ । ନିଜ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଜାଗ ରୁହନ୍ତୁ । ଜୀବାଣୁ ଜନିତ ରୋଗ ପାଇଁ ୧୦

ଲିଟର ପାଣିରେ ୧ ଗ୍ରାମ୍ ପ୍ଲୁଟୋମାଇସିନ୍ ସହିତ ୨୦ ଗ୍ରାମ୍ କପର ଅକ୍ସାଇଡ୍ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ଯଦି ଧାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପତ୍ରାକ୍ତା ଯୋଡା ରୋଗ ଦେଖାଯାଏ, ତେବେ ୧୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ଟେରୁକୋନାଜୋଲ ୫୦% ସହିତ ୪ ଗ୍ରାମ୍ ଟ୍ରାଇପ୍ଲୋକ୍ସିଞ୍ଜେରିନ୍ ୨୫% ତରୁ୍ୟ.ଜି. କିମ୍ବା ୧୫ ମି.ଲି. ୧୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ଇସୋପ୍ରୋଥ୍ରେଲିନ୍ ୪୦ ଇ.ସି ସ୍ତେ କରନ୍ତୁ । ୭-୧୦ ଦିନ ବ୍ୟବଧାନରେ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପୁନରାବୃତ୍ତି କରନ୍ତୁ ।

- ❖ ବିଳମ୍ବିତ ରୁଆ ହେତୁ ଲୋଡାପୋକ ଦେଖାଦେଲେ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୨ ଲିଟର କିରୋସିନି ସିଂଗନ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ରସି ଦ୍ୱାରା ଧାନଗଛ ଗୁଡିକୁ ଭଲଭାବେ ହଲାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ପୋକର ପ୍ରଭାବ ନ କମିଲେ ଏକର ପ୍ରତି ୫୦୦ ମି.ଲି. କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫସ୍ ୨୦ ଇ.ସି. କିମ୍ବା ୨୦୦ ମି.ଲି. ଲାମଡା ସାଇହାଲୋଥ୍ରିନ୍ ୫% ଇ.ସି. କିମ୍ବା ୮୦୦ ମି.ଲି. କୁଇନାଲଫସ୍ ୨୫ ଇ.ସି. ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ବର୍ତ୍ତମାନର ପରିସ୍ଥିତି ଯେପରିକି ମେଘୁଆ ଆକାଶ, ଅତ୍ୟଧିକ ଆର୍ଦ୍ରତା, ଲଗାଣ ବର୍ଷା ସହିତ ଦିନରେ ଉଚ୍ଚ ଏବଂ ରାତ୍ରେ ନିମ୍ନ ତାପମାତ୍ରା ଇତ୍ୟାଦି ପରିସ୍ଥିତିରେ ବିଭିନ୍ନ ରୋଗ ଯଥା ପତ୍ରପୋଡା, ପତ୍ରାଗାର ଏବଂ ମହିଷାରୋଗ ଦେଖାଯାଆନ୍ତି । ଏପରି ସ୍ଥିତି ଉତ୍ପତ୍ତିଲେ ପତ୍ରପୋଡା ଏବଂ ପତ୍ରାଗାର ରୋଗ ପାଇଁ ୨୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ପ୍ଲୁଟୋମାଇସିନ୍ ସହିତ ୨୦୦ ଗ୍ରାମ୍ କପରଅକ୍ସାଇଡ୍ ୨୦୦ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ । ମହିଷା ରୋଗ ଦେଖାଦେଲେ ଏକର ପ୍ରତି ୮୦ ଗ୍ରାମ୍ ଟେରୁକୋନାଜୋଲ ୫୦% + ଟ୍ରାଇପ୍ଲୋକ୍ସିଞ୍ଜେରିନ୍ ୨୫% (ନାଟିଭୋ ୭୫ ତରୁ୍ୟ.ଜି.) କିମ୍ବା ଏକର ପ୍ରତି ୪୦୦ ଗ୍ରାମ୍ କାର୍ବେଣ୍ଡାଜିମ୍ ୫୦ ତରୁ୍ୟ.ପି. ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।

*****